

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
im. Noblistów Polskich w Skawinie

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

Geografia – obowiązująca tygodniowa siatka godzin wynikająca z ramowych planów nauczania.

Klasa 8 – 1 godz.

Klasa 7 – 2 godz.

Klasa 6 - 1 godz.

Klasa 5 – 1 godz.

Klasa II gimnazjum - 1 godz.

Klas III gimnazjum – 1,5 godz. (2 godz. w I okresie, 1 godz. w II okresie)

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII ZAWIERA:

- I. Podstawa prawna Przedmiotowego Systemu Oceniania.
- II. Cele oceniania wewnątrzszkolnego.
- III. Priorytety oceniania w geografii.
- IV. Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów.
- V. Szczegółowe zasady oceniania.
- VI. Zasady ogólne.
- VII. Ogólne kryteria ocen z geografii.
- VIII. Zasady ustalania oceny śródrocznej lub rocznej.
- IX. Zasady współdziałania z uczniem i rodzicami w celu poprawy niezadowolających wyników w nauce
- X. Sposoby informowania uczniów i rodziców o osiągnięciach uczniów.

I. PODSTAWA PRAWNA PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

PSO z geografii opracowano w oparciu o analizę następujących dokumentów:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych.
2. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej .
3. Szkolny System Oceniania.
4. Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic - 2017

II. CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

1. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju.
2. Motywowanie ucznia do pogłębiania wiadomości oraz rozwijania umiejętności.
3. Określanie słabych i mocnych stron kształcenia geograficznego pozwalających nauczycielowi na doskonalenie organizacji pracy uczniów, doboru stosowanych metod i środków kształcenia oraz pracy dydaktyczno-wychowawczej.
4. Dostarczenie uczniom, rodzicom informacji o stopniu osiągnięcia przez ucznia celów edukacyjnych.

III. PRIORYTETY OCENIANIA W GEOGRAFII

Ocenianie osiągnięć ucznia, którym w szczególności podlegają:

1. Przyrost wiadomości w zakresie:

- wskazywania i opisywania faktów, terminów i nazw geograficznych,
- dostrzegania związków i zależności zachodzących w przestrzeni geograficznej.

2. Przyrost umiejętności w zakresie:

- samodzielnego porządkowania i wartościowania informacji,
- posługiwania się zdobytymi informacjami z różnych źródeł,
- interpretowania danych statystycznych,
- czytania mapy, orientowania się na mapach,
- praktycznego rozwiązywania problemów,
- prezentowania treści geograficznych.

3. Postawy:

- systematyczność pracy ucznia,
- przygotowanie się do zajęć lekcyjnych,
- aktywność na lekcjach,
- rozwój własnych zdolności i zainteresowań,
- szacunek do środowiska przyrodniczego,
- poczucie tożsamości, patriotyzmu i dumy z piękną ojczystej przyrody,
- szacunek, zrozumienie i poszanowanie innych kultur.

IV. NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Sprawdzian wiadomości i umiejętności – po każdym zrealizowanym dziale. Ma formę testu (zadania zamknięte i otwarte). Wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów. Sumę tych punktów przelicza się wg obowiązujących kryteriów na ocenę (Roz.V, pkt.8).
2. Kartkówka – obejmuje materiał nie większy niż trzy ostatnie tematy - wg potrzeb. Składa się z kilku krótkich pytań, które są punktowane.
3. Konturówka – mapy: świata, kontynentów, Polski.
4. Odpowiedź ustna – z trzech ostatnich tematów z uwzględnieniem podstawowych wiadomości z całego omawianego działu.
5. Zadanie domowe w zeszycie ćwiczeń (rzadko zadawane).
6. Praca na lekcji – na bieżąco ,
8. Zrealizowany projekt edukacyjny (klasa II)
9. Udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych – wg potrzeb.

V. SZCZEGÓŁOWE ZASADY OCENIANIA

1. Oceny są jawne, obiektywne, sprawiedliwe i umotywowane.
2. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne ustalono według obowiązującej skali:
Celujący 6
Bardzo dobry 5
Dobry 4
Dostateczny 3
Dopuszczający 2
Niedostateczny 1
3. W przypadku ocen bieżących stosowane są „plusy” i „minusy”.
4. Na lekcji podczas sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia stosuje się również samodzielnie plusy lub minusy.
5. Otrzymane na lekcji plusy lub minusy uczeń odnotowuje w swoim zeszycie ćwiczeń na marginesie pod aktualnym tematem lekcji lub w innym miejscu wskazanym przez nauczyciela.
6. Na lekcji obowiązuje następujący przelicznik plusów i minusów:
Pięć plusów – ocena bdb.
Pięć minusów – ocena ndst.
Równoważną ilość znaków można zawsze zredukować u nauczyciela.
7. Systematyczne dokumentowanie plusów i minusów na lekcji przez ucznia uczy go odpowiedzialności, rzetelności i opiera się na wzajemnym zaufaniu.
8. W przypadku sprawdzianów pisemnych, kartkówek przyjmuje się punktową skalę przeliczaną na oceny wg kryteriów:
- celujący – 100%
- bardzo dobry – 91 – 99%
- dobry – 76 – 90%
- dostateczny – 51 – 75%
- dopuszczający – 31 – 50%
- niedostateczny – 0 – 30%

9. Oceny bieżące otrzymane przez ucznia wpisywane są w zeszyte przedmiotowym lub zeszyte ćwiczeń oraz w dzienniku elektronicznym według zasad określonych w rozdziale X pkt.1 i pkt.2.

VI. ZASADY OGÓLNE

1. Nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach z przedmiotu – przedstawia PSO na pierwszej lekcji geografii w danym roku szkolnym oraz przekazuje uczniom klas pierwszych skróconą wersję PSO do wklejenia w zeszyte ćwiczeń w terminie do 15 września.
2. Na lekcji geografii prowadzenie zeszytu ćwiczeń jest obowiązkowe. Jego brak jest odnotowywany w dzienniku skrótem „bć”. Notoryczne nie przynoszenie zeszytu ćwiczeń na lekcję może spowodować obniżenie oceny okresowej (rocznej).
3. Sprawdziany i konturówki są obowiązkowe. Nauczyciel zapowiada je co najmniej tydzień wcześniej, wpisuje do dziennika, omawia ich zakres.
4. Jeśli uczeń opuścił sprawdzian lub konturówkę z przyczyn losowych, powinien je napisać w ciągu tygodnia na lekcji dodatkowej. Brak wypełnienia tego obowiązku skutkuje oceną niedostateczną.
5. Uczeń nie uczestniczący w zajęciach dłużej niż 2 tygodnie ustala indywidualnie termin napisania sprawdzianu (konturówki) z nauczycielem.
6. Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu można poprawić w ciągu miesiąca od daty jej wystawienia.
7. Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, kartkówki można poprawiać tylko raz z wyjątkiem uczniów posiadających orzeczenie o kształceniu specjalnym.
8. Jeśli ocena uzyskana z konturówki nie satysfakcjonuje ucznia można poprawiać ją wiele razy.
9. Kartkówka może, ale nie musi być zapowiedziana.
10. Ocenę z poprawy sprawdzianu (konturówki, kartkówki) wpisuje się do dziennika obok oceny poprzedniej np.1/5
11. Uczeń ma prawo obejrzeć swoje sprawdzone i ocenione prace pisemne (sprawdziany). Są one przechowywane w gabinecie geograficznym do końca roku szkolnego.
12. Sprawdzone i ocenione konturówki i kartkówki są oddawane uczniowi, który wkleja je do zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń.
13. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji – 1 raz w okresie jeśli tygodniowo realizuje 1 godz. geografii lub 2 razy jeśli realizuje 2 godz. Nie obejmuje ono sprawdzianów, zapowiedzianych kartkówek oraz lekcji powtórzeniowych.
13. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki.
14. W uzasadnionych przypadkach losowych uczeń może być czasowo zwolniony z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych. Terminy uzupełnienia materiału są ustalone z nauczycielem indywidualnie.

VII. OGÓLNE KRYTERIA OCEN Z GEOGRAFII

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który (spełnia większość kryteriów):

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności z geografii określone programem nauczania,
- potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- wykazuje się szczególnym zainteresowaniem przedmiotem,
- aktywnie pracuje na lekcjach,
- uczestniczy w zajęciach kółka geograficznego,
- bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- osiąga sukcesy w Małopolskim Konkursie Geograficznym itp.

2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania geografii,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- samodzielnie interpretuje zjawiska zachodzące w przestrzeni geograficznej,
- rozumie relacje zachodzące między elementami środowiska,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- wykazuje się dużym zainteresowaniem przedmiotem,
- aktywnie pracuje na lekcji.

3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji zachodzących w przestrzeni geograficznej,
- poprawnie stosuje wiadomości,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem, atlasem i materiałami źródłowymi,
- aktywnie pracuje na lekcji.

4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się geografii,
- wyodrębnia, poprawnie nazywa i prosto opisuje rzeczy i zjawiska wraz z lokalizacją,
- rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela,
- analizuje podstawowe zależności,
- próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w ograniczonym zakresie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki,
- posiada wiedzę i umiejętności, które umożliwiają mu świadomy udział w lekcji,
- rozwiązuje, często przy pomocy nauczyciela zadania typowe o niewielkim stopniu trudności,

6. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej w zakresie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego z geografii,
- nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności,
- nie potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji geograficznej tj. map ogólnogeograficznych i map tematycznych.

VIII. ZASADY USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ LUB ROCZNEJ

1. Przy wystawianiu śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej uwzględnia się wyniki nauczania uzyskane przez cały okres (rok), indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia, systematyczność oraz zaangażowanie w pracę na lekcji.
2. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna jest pochodną ocen bieżących. Nie musi ona jednak być ich średnią arytmetyczną.

IX. ZASADY WSPÓŁDZIAŁANIA Z UCZNIEM I RODZICAMI W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NUCZANIA

1. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, potwierdzone opinią poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z zaleceniami poradni.

Polega to między innymi na:

- obniżeniu stopnia trudności sprawdzianów, kartkówek, konturówek,
- ograniczeniu wymagań do umiejętności koniecznych,
- ocenianiu wypowiedzi ucznia pod względem treści, nie braniu pod uwagę uboższego słownictwa ucznia,
- nie ocenianiu szaty graficznej odpowiedzi na kartkówkach lub sprawdzianach,
- nie ocenianiu błędów ortograficznych,
- zmniejszeniu wymagań co do ścisłości i precyzji wypowiedzi,
- zleceniu wykonania prostego zadania o charakterze praktycznym,
- uzyskaniu oceny dopuszczającej ze sprawdzianu za 20 % możliwych do uzyskania punktów,
- wydłużeniu czasu pracy na sprawdzianach do 5-10 minut,
- wydłużeniu czasu na nauczenie się pewnych partii materiału lub rozłożenie jej na mniejsze części,
- umożliwieniu wielokrotnego poprawiania sprawdzianów,
- umożliwieniu ustnej poprawy sprawdzianu pisemnego,
- w zależności od zalecenia przewaga odpowiedzi ustnych nad pisemnymi.

X. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW

1. Oceny ze sprawdzianów, kartkówek, konturówek wpisywane są w dzienniku elektronicznym.
2. Oceny z odpowiedzi ustnej, aktywności, ćwiczeń wpisywane w zeszytach ćwiczeń i dzienniku elektronicznym.
3. Oceny śródroczne i roczne wpisywane są w dzienniku elektronicznym.
4. Sprawdzone i ocenione sprawdziany są udostępniane rodzicom ucznia na zasadach określonych w statucie szkoły.
5. W przypadku uzyskania przez ucznia niezadowolających wyników nauczania nauczyciel umieszcza w zeszytach przedmiotowym informację dla rodziców lub wysyła informację poprzez dziennik elektroniczny, z ewentualną prośbą o kontakt.

6. Indywidualny kontakt z nauczycielem na zebraniach lub w czasie „dni otwartych” – raz w miesiącu.
7. Miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem RP nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o proponowanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej – wpis w dzienniku elektronicznym.
8. Na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem RP nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej – wpis w dzienniku elektronicznym.

Mgr Bożena Malada
Mgr Aneta Wasilewska